

Lisäpiirteitä lounaismurteiden äännehistoriaan¹

Ensi toukokuun 11. päivänä tulee kuluneeksi 60 vuotta siitä, kun Heikki Ojansuu päiväsi yliopistollisen väitöskirjansa ”Suomen lounaismurteiden äännehistorian” ensimmäisen osan eli vokaaliopin esipuheen. Tämän siihenastisista laajimman ja seikkaperäisimmän äännehistoriallisen murre tutkimuksemme toinen osa, konsonantismi, ilmestyi paria vuotta myöhemmin. Näin oli lounaismurteiden ryhmä saanut huomattavista murrekokonaisuuksistamme ensimmäisenä äännehistoriallisen selvityksensä. Tosin on syytä lounaismurteiden piiristä muistaa myös jo viime vuosisadan jälkimmäisellä puoliskolla ilmestyneet J. A. Hahnssonin ”Muoto-opillinen selitys Eurajoen, Lapin, Rauman, Pyhämään, Laitilan ja Uudenkirkon kielestä” ja J. G. Toivosen ”Tutkimus Halikon kielestä”, mutta niissä ei kummassakaan ole kuin ainoastaan osa lounaismurteista tarkastelun kohteena, jota paitsi niissä ote itse asiassa on vain deskriptiivisen kuvaajan.

Ojansuun äännehistorialle ei ole leimaa-antavinta käytetyn murremateriaalin runsaus. Yllättävän niukalta se vaikuttaakin muun

¹ Käyttämäni lyhennykset:

RMÄH = *Elna Rinne*, Rymättylän murteen äännehistoria. Käsikirjoitus 1936. Turun yliopiston suomen kielen laitos. — SKÄLP = *Martti Rapola*, Suomen kielen äännehistorian luentojen pääkohdat. Monistettu laitos 1945. — SLMÄH = *Heikki Ojansuu*, Suomen lounaismurteiden äännehistoria. I Helsinki 1901, II Helsinki 1903. — SM = *Lauri Kettunen*, Suomen murteet. III B Helsinki 1940. — ÄH = *E. N. Setälä*, Yhteissuomalainen äännehistoria. Helsinki 1890—1891. — Omat esimerkkini ovat tutkielmastani Kustavin murteen äännehistoria. Käsikirjoitus 1952. Turun yliopiston suomen kielen laitos. Tähän liit-
tyvä murrenäyte on julkaistu: Turun Ylioppilas III. Turku 1954. Ss. 51—55.

vastaavan, myöhemmin julkaistuissa tutkimuksissa käytetyn aineiston rinnalla. Tämä seikka toisaalta, toisaalta lounaismurteiden alueen huomattava laajuus jo tekee ymmärrettäväksi sen, että Ojansuun äännehistorian lounaismurteista antamaa kuvaa saattaa sieltä ja täältä jonkin verran selvittää tai täydentää. Sitä paitsi ei tietenkään voi unohtaa, että kuluneet vuosikymmenet eivät ole voineet mennä murteeseen jälkiä jättämättä. Yhtä ja toista sellaista, mikä vuosisadan vaihteen murteentutkijalle vielä oli konkreettista todellisuutta, saa tämän päivän lounaismurteistakin tavoitella turhaan, yhtä ja toista niiden piiriin taas on tunkeutunut sellaista, jonka selittää nykyisessä yhteiskunnassa kaikkialla läsnä oleva, määrätietoisesti työskentelevä yleiskieli.

Ne muutamat huomiot, joihin seuraavassa on tarkoitus viitata, rajoittuvat vähäiseen osaan lounaismurteita, itse asiassa vain Kustavin murteen piiriin tai sen lähituntumaan. Käyttämäni oma murreaineisto on peräisin vuosilta 1950—1951.

Kuten tunnettua, Ojansuu lounaismurteita jaotellessaan mainitsee niiden yhtenä alaryhmänä Taivassalon murteen, johon Taivassalon lisäksi kuuluvat Lokalahden, Vehmaan ja Kustavin murteet. Näiden Uudenkaupungin eteläpuolisten merenrantapitäjien murteissa on eräitä yhteisiä piirteitä, jotka oikeuttavat käsittelemään noita pitäjiä yhtenä kokonaisuutena. Sellaisina äänteellisinä seikkoina, joiden perusteella Ojansuu on mainitun jakonsa suorittanut, hän mainitsee: "a) yhteissuomalaista $str \sim z\delta r$ vaihtelua on täällä aiemmin vastannut δr , josta on kehitytty muotoihin δr (= ohra), $\bar{i}r$ (= ihra), $k\bar{e}r\bar{a}t$ (= kehrätä) — tavallisia paraasta päästä vanhemmalla sukupolvella; b) diftongireduseeraus on kehitynyt muutamissa tapauksissa pidemmälle kuin muualla esim. $\bar{a}r$ ($< aor < a\delta ra$), $\bar{k}\bar{a}r$ (inf. käydä) j.n.e.; c) imperfektimuodot: oil , $tuil$, $mein$, $pain$ ($< oli$, $tuli$, $meni$, $pani$) ja konditionaalit: $oisi$ ($< o\bar{i}lsin$, $o\bar{i}lsin$), $tuisi$ j.n.e.; d) loppuheitoissa $\bar{i}a > o$; e) $oa > ua$ korottomassa tavussa; f) sellaiset passiivimuodot kuin $lukkita$ $lukkitti$, $lukkittu$, $hakkita$, $laskita$ j.n.e." (SLMÄH I s .11).

Näistä erikoispiirteistä ovat mainitut imperfekti- ja konditionaalimuodot moneen eri kertaan olleet tutkijoitten huomion kohteena, jo ennen Ojansuuta ja hänen jälkeensä. Selitystä niille on etsitty milloin metateesista (Erik Lencqvist, Ojansuu), milloin palatalisaatiosta (Lauri kettunen, Lauri Posti). Osmo Ikola puo-

lestaan on katsonut mainittujen konditionaaliasujen olevan yksinkertaisesti pikapuhemuotoja, jonkalaisina ne eivät suinkaan rajoitu yksinomaan Taivassalon ahtaaseen murrealueeseen. Konditionaalista puolestaan diftongi olisi yleistynyt imperfektiin. Ikolan Virittäjässä julkaiseman artikkelin jälkeen on tuskin enää sanottavastikaan aihetta nähdä noissa neljässä sanassa heiveröisiä todistajia tähän murteeseen suunnasta taikka toisesta vaikutuksensa ulottaneesta palatalisaatiosta. Tässä yhteydessä riittänee viittaus Ikolan mainittuun artikkeliin (Virittäjä v. 1952, ss. 280—286).

ör, ır, kërät ovat Kustavin murteesta jo miltei tyystin hävinneet. Joidenkin vanhojen kustavilaisten voi niitä vielä toisinaan kuulla käyttävän. Eräs vanhus mainitsi, että ”ennen oli niitäkin, jotka puhuivat ourasta ja ourista”. Adjektiivit *ohrainen* ja *ihrainen* ovat vastaavasti *ōrane*, *īrane*. Paljon tavallisempia kuitenkin ovat *h*:lliset muodot: *ohrane*, *ihrases säppa*. V:n 1951 Virittäjässä (s. 411) Posti viittasi näihin *ör, ır kërät* muotoihin, joita ei ainakaan enää nykyisin tavata Taivassalon murrealueen ulkopuolelta. Koska ruotsalaismurteissamme ei ole tavunloppuista *h*-äännettä soinnillisen konsonantin edellä, niin on — Postin mukaan — suomen *h* tässä asemassa korvattu vokaalin pidentymällä. Hän mainitsee esimerkkeinä paikannimet *Pojo* ”Pohja”, *Lojo* ”Lohja”, *Vemo* ”Vehmaa”, *Yxpila* ”Yksipihlaja”. ”Aivan samalla tavalla”, katsoo hän, ”olisivat ruotsinkieliset Taivassalon murteen alueella saattaneet korvata *ohr, ihr, kehrät* muodot asuilla *ör, ır, kërät*.”

Lounaismurteille yhteisten piirteiden luettelossaan Ojansuu ei mainitse ollenkaan ns. lounaismurteiden geminaatiota, jolla ymmärretään klusiilien *k:n*, *t:n* ja *p:n* sekä *s:n* kahdentumista supistumavokaalisen tavun alussa niin lyhyen kuin pitkänkin vokaalin, nasaa-
lin ja likvidan jäljessä. Omia esimerkkejäni tästä geminaatiosta Taivassalon murrealueelta: *kual sulkku*, *ensmäist kertta*, *tuppa* (= tupaan), *kelppama*, *usse*, *aikka*, *kettä*, *mittä*, *virssi*, *selittäkkä*, *voèrelltti*, *onnelissi*, *lokälalaissi*. Poikkeuksen siellä — kuten lounaismurteiden länsiryhmässä yleensäkin — tekee preesensin yksikön 3. persoona, jossa geminoitumista ei ole tapahtunut, esim. *ko meri jätü*, *kui ihmisem pitä elämä*, *nü siül vast ilo alkäki*, *taita nī ol*, *matin toine silm vuota vet* (säätietoutta), *semmost et se tuntu*, *kül püsü*. Mutta toisaalta on todettava, että tämä kahdentumattomuus ei koske Kustavin murteessa ns. supistumaverbien yksikön 3. perso-

nan muotoja: *makka, pelkkä, halkke, kerkke, reppe, ruppe, häppe, lämppe, putto, ossa.*

Kettunen toteaa Suomen murteet teoksessaan, että Rauman puolella — hänen arvelunsa mukaan satakuntalaismurteiden vaikutuksesta — myös verbi *sanoa* on joutunut geminaation piiriin: *se mnu sannot_täütü* (SM III B s. 8). Hän ei mainitse muita esimerkkejä, mutta antaa ymmärtää, että tällaista ”epälounaismurteista” geminaatiota esiintyy siellä enemmän kuin tämän yhden sanan kohdalla. Mitä nimenomaan verbiin *sanoa* tulee, niin on todettava siitä käytettävän geminoitunutta asua huomattavasti Rauman aluetta etelämpänä, kuten Kustavissa tekemäni muistiinpanot osoittavat: *en_os sannu, ei stü säs sannu*. Ja tämä infinitiivi on siellä puolestaan vetänyt perässään eräitä imperatiivimuotojakin: *sannukko ihmise mitä tahtos, sannukka se toissen kertta*.

Eräissä tapauksissa on käsiteltävänä olevan Kustavin murteen nykyinen kanta lähes päinvastainen, kuin se Ojansuun muistiinpanojen mukaan näyttää olleen kuutisen vuosikymmentä sitten. Ojansuun mukaan tavataan lounaismurteissa *j*:tä *k*:n heikkona vastineena likvidan jäljessä vain *ä*:n ja *e*:n seurattessa (SLMÄH II s. 13). Kysymyksessä siis ovat seuraavanlaiset tapaukset — esimerkiksi omiani: *selkiseljäläs, märjä, n̄rko härjñ kurkust, eks sit jo vähäm Beljän, mn̄ puolim peljästüsi, ei tairret kerjet, ei tarjen, sülje, külk küljes, olje*. Ojansuu huomauttaa nimenomaan: ”Samoin on se (*j*) aijemmin ollut *i*:n edellä, mutta sitten kadonnut” (mt. osa s. 13). Taivassalon murteesta hänellä on mm. seuraavat esimerkit: *nüli, sülü, nälisäs, häris, häril* (s. 13, ss. 168—169). Omat muistiinpanoni kertovat päinvastaista: *härjil sihe aika ajetti, näljis päite, sülji, nülji*. Kuitenkin: *selittä, jälis: kosk tätä ehtokaut küllö jälis*. Myös Rymättylän murre näyttää olevan *j*:llisten muotojen kannalla: *oliis, küliist, sülü, märüs, härjül* (RMÄH s. 15).

Konsonantismien piiristä voinee vähäisenä yksityiskohtana mainita myös *t*:n astevaihtelun piiriin luettavan *laamanni* sanan. Ojansuulla se on Taivassalon murteessa asuissa *larman, lärman. lämami* muodon hän sanoo esiintyvän lounaismurteiden itäryhmässä (SLMÄH II s. 68). Omien muistiinpanojeni mukaan kustavilainen käyttelee muotoa *läman: lämami frou ürestkaupugist, lauanta lämam lakkis kans* (eräistä hokemasta). Jo kolmekymmentäluvun puolivälissä sana on Rymättylästä merkitty asussa *lämami* (RMÄH s. 27).

Lounaismurteiden sanansisäinen *s* ansaitsee sek in eräässä kohdin Kustavin murteen kannalta lähempää tarkastelua. Tarkoitaa *s*-vartaloisten verbien aktiivin 2. partisii-pin muotoja. Ojansuun mukaan sanotaan ainoastaan Turusta itään *päsni*, *krapisnu* (SLMÄH II s. 90). On aivan ilmeistä, että kysymyksessä on erehdys. Kettunen huomauttaakin *sn*-asuja esiintyvän vielä Rauman murrepiirissä, ”ei kuitenkaan Raumaa pohjoisempana” (SM III B s. 192). Vanha kustavilainen käyttää ehdottomasti assimiloitumattomia muotoja: *misäs toi olè reväsñ, lanGholmi rauma ütte ei viel päsñ, jokò älkvist_õ linnast päsñ, ko he olèp päsni maihi, jokòs_ole laväsñ lätia, jokò hä ò nosñ_ülös, ei siel kukka mnüñ Gülkken kusn* (ei kukaan kiinnittänyt huomiota minuun tms.), *jokòs_olèp pesñ, ne olis señ karäsnu*. Suomen kansan murrekirjasta olen Pyhämaan murteella kirjoitetussa murrenäytteessä todennut kohdan: *ete täält pääsnyp pois* (mt. I s. 17).

Näitä assimiloitumattomia muotoja on E. N. Setälä pitänyt muodontasoituksen kautta syntyneinä analogisina uudennuksina (ÄH s. 412). Martti Rapola on viitannut niihin assimiloitumisteoriaa vaikeuttaviin seikkoihin, jotka vielä ovat tyydyttävää selitystä vailla. Hän pitää mahdollisena, että kantasuomen *sn* > *ss* muutoksella on ollut joitakin rajoituksia (SKÄLP s. 117). Kettusen mukaan ”ei mikään estä pitämästä *sn*:ää painollisen tavun jäljessä äännelaillisenä” (SM III B s. 193).

Mielenkiintoista kyllä, Kustavin murre eräässä toisessakin *s*:ää sivuavassa kohdassa on osittain samoilla linjoilla kuin Rauman murrealue. Ojansuu mainitsee *v*:n vokaaliutumisen *s*:n jäljessä olevan lounaismurteissa tunnettua ainoastaan osassa Rauman murretta, josta hänellä on merkinnät *kasuva, kaso, rasua, rasuv, rasuva* (SLMÄH II s. 181). Tällaisesta *v*:n vokaaliutumisesta Kustavin murteessa eivät muistiinpanoni kerro, jos on kysymys verbistä *kasvaa*, mutta *rasvasta* sitä vastoin olen merkinnyt asuja *rasv, rasuv, rasu*. Vanha kustavilainen kielimestari E. Virtanen mainitsi, että ennen vanhaan puhuttiin Kustavissa aivan yleisesti *rasuvasta* ja niin oli Lokalahdellakin. ”Nykyisin”, hän huomautti, ”on *rasuva* alkanut muuttua *rasvaksi*.”

Tarkastellessaan sanan lopussa olevien konsonanttien edustusta Ojansuu esittää toteamuksenaan, että lounaismurteissa on prolatiivissa — mikäli loppuvokaali ei ole kadonnut — loppu-*k*:n säännöl-

linen edustus säilyneenä (SLMÄH II ss. 7—8). Omien muistiinpanojeni mukaan on kuitenkin $-n:n$ edustus säännöllisesti näkyvässä, jos seuraava sana alkaa klusiililla, esim. *pello siutte vān ton mettä, läp̄itte se men n̄ṛko ei mittä, ül̄itten tul, ül̄itten täütü koetta men, läp̄ittem p̄äs, siutten tais men*. Rapolan Suomen kirjakielen historian mukaan tavataan vanhassa kirjasuomessa n -loppuista prolatiivia 1500-luvulta alkaen (mt. s. 240).

Käsitellessään tapauksia, joissa sananloppuinen n selittyy erilaisten analogioiden tietä saaduksi, Ojansuu mainitsee yksityisten tapausten joukossa yleiskielessä taipumattoman adjektiivin *koko*. Taivassalon murteesta hänellä on sanasta seuraavat esimerkit: *kokom päevä, saiṅ kokon krōmalise marioi lapsilt, se oil kokon tuntti siäl* (SLMÄH II s. 126). Lisäksi hänellä on Angelniemeltä esimerkki *minä vein kokon kuarma*. Asia ansainnee pienen lisähuomautuksen. Ainakin Kustavissa on nimittäin totuus ko. sanasta nykyään se, ja uskoakseni niin on ollut jo Ojansuunkin aikoina, että se *t a i p u u* pitkin paradigmaa. Seuraavat esimerkkini valaiskoot asiaa: *kokō seṅki suvè, kokōṅ kup̄il̄isè, kokōm pitkä vuore, kokōks talveks, kokōst p̄äväst, kokōl külākunnal, kokōl kustaviṅ kappelil, tühjānsik kokōk kup̄il̄isè*. Mahdollista tietysti on, että yleiseen taivutukseen on tultu genetiivi-/akkusatiivimuotojen kautta.

Eräillä ruotsalaisiin murteisiin rajoittuvilla seuduilla on ruotsalaisen fonetiikan vaikutuksesta suoritettu ääntenmuutos $\ddot{a} > \epsilon$. Vastaaisi niin ollen odotuksia, että myös Kustavissa olisi tämä ilmiö ollut tunnettu. Ojansuulla onkin Kustavista mm. seuraavia esimerkkejä: *tēl nei, ellei* (= allejä), *hen, emend, vek̄i, emme*. Nykyisin ei tätä ϵ -äännettä Kustavin murteesta tapaa. Vuosisadan vaihteessakin se Ojansuun sanojen mukaan oli "Kustavissa vaan vähän levinnyt". Hän huomauttaa, että ilmiö esiintyy sillä kulmalla pitäjää, missä aikaisemmin on ollut ruosinkielinen asutus, ja että se on nopeasti katoamassa (SLMÄH I s. 42).

Vaikka tähän $\ddot{a} > \epsilon$ muutokseen perustuvia äänneasuja ei enää Kustavista tapaakaan, niin ovat sitä vastoin kyllä tavallisia seuraavanlaiset, vieraalle tarittavat hokemat: *elè p̄l̄k pessi, äi pes p̄l̄ tul* (= Älä pelkää p̄ssiä, ei p̄ssi p̄älle tule); *neiks mai mih̄i sä mäije hei ei jelläs mein? tuolt se mein verēje levèst lep̄itte pisi r̄etikm̄ṅ kettu koṅGeltāk seljes* (= Näitkös Maija mihin se

meidän häijy äijä jällensä meni? Tuolta se meni veräjän lävestä pitkin räätikkämaan ketoa meriruokotaakkaa² selässä).

Kysymys on tietysti karrikoinnista, jonka tarkoituksena on ollut herättää naurua. Naurun alaiseksi joutumisen pelko on epäilemättä jouduttanut *e:n* katoamista. Pyrkimys korrektiin ääntämiseen on varmaan Kustavissakin aikoinaan aiheuttanut samanlaisten muotojen syntymisen, kuin Ojansuu on merkinnyt Halikosta: *äksü, ähtü, häürüsaha* (SLMÄH I s. 43). Minulle on nimenomaan mainittu sellaisia asuja kuin *häür, häül, häülpäñk* ennen käytetyn eräissä osissa Kustavia.

Vokalismin puolella ovat eräät muutkin vuosien aikana tapahtuneet muutokset ja tasoittumiset ilmeiset. Esimerkiksi monikon partitiivimuodot ovat Ojansuun huomioiden mukaan Taivassalon murteessa tavallisimmin menettäneet sanan loppuun joutuneen *i:nsä*. Seuraavat esimerkit ovat hänen: *voi meit vanho parvo, fliko, tutu, aevo* (aikoja), *vio, pau, kive, mäe* (SLMÄH I s. 208). Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta olen monikon partitiivin merkinnyt *i:lisenä*: *laèvoi, kiltei, tukei, rëruï, auksiönei, testmäntei, siukoi* (sodassa haavoittuneita), *sïvoi*. Useihin kymmeneen nousevien esimerkkieni joukossa vain seuraavat partitiivit ovat *i:ttömiä*: *vanho miähi, pahò tavò, sùri laèvo, kaune flikò, huano ihmissi, ei sïn aut vio kattu*. *i:tön* partitiivi on havaintojeni mukaan Kustavista häviämässä. Muuten on hyvin ymmärrettävää, että pääpainottoman tavun *i*-loppuisen diftongin jälkikomponentti hyvin on pystynyt pitämään puoliaan muissakin monikon muodoissa selvyysvaatimusten perusteella: *luorois* (vrt. *luoros*), (*tlè jotà rüöppälöist ilma*) *kosk mnä näin Guoluist unt*.

”Juaksusas koeraki vanhentu”, sanoo kustavilainen. Edellä esiintuomani seikat riittänevät viitteeksi siihen, että ajan riento ei ole jättänyt koskemattomaksi sitäkään lounaismurteittemme osaa, johon olemme muutamia hajahuomioitamme kohdistaneet. Mikäli vaati-

² *kongeltäk* = meriruo'oista tehty kantamus. Ennen vanhaan Kustavissa niitettiin lahdelmissä kasvanut ruoko tarkoin eläinten rehuksi ja ruo'onpäät, siis röyhyt, vietiin hyvin kuivatettuina vesitse aina Helsingin markkinoille asti. Koska vähävaraisella asukkaalla ei ollut hevosta eikä ruokorannoille liioin joutanut läheskään aina teitä, oli kuivunut ruoko ihmisvoimin kannettava latoon. Pitkästä vitsasta väännettiin side (jos ei nuoraa ollut), jolla ruokokasa sidottiin, ja niin oli 'kongeltaak' valmis.

maton katsaukseni sen lisäksi on pystynyt kartuttamaan edes vähäisellä lisäpiirrolla murteittemme karttakuvaa, sen kenties voidaan katsoa täyttäneen tehtävänsä.

JOUKO VAHE: *Ergänzende Beiträge zur Lautgeschichte der finnischen Südwestmundarten*

Im Raum der Südwestmundarten, südlich von Uusikaupunki, liegt das Kirchspiel Kustavi. Es gehört zur Mundartgruppe von Taivassalo, zu der Heikki Ojansuu in "Suomen lounaismurteiden äännehistoria" ausserdem noch die Mundarten von Lokalahti und Vehmaa zählt. Die Mundarten dieser Kirchspiele sind im Besitz einiger gemeinsamer, der obenerwähnten Einteilung zugrundeliegender Züge.

Wie in der westlichen Gruppe der Südwestmundarten überhaupt, haben sich auch in der Mundart von Kustavi die Konsonanten *k*, *p*, *t* und *s* in der 3. Person Sing. Präs. nicht verdoppelt (*alka* 3. Sing. Präs. von 'beginnen', *jätü* von 'gefrieren', *pitü* von 'halten', *püsü* von 'bleiben'), dagegen hat in den Formen der 3. Person Sing. der sogen. *verba contracta* die Geminatio stattgefunden (*häppe* 3. Sing. von 'sich schämen', *kerkke* von 'Zeit haben', *makka* von 'liegen', *lämppe* von 'sich erwärmen', *ossa* von 'können', *putto* von 'herunterfallen').

Im Aufsatz wird festgestellt, dass die in Rede stehenden Mundarten heute in einigen Fällen einen beinahe oder ganz anderen Zustand zeigen als vor etwa 6 Jahrzehnten, um die Zeit der Entstehung von Ojansuus Lautgeschichte. Dem einfachen *k* nach einer Liquida und vor einem *i* entspricht in der schwachen Stufe ein *j* (*härjil* Adess. Plur. von 'Ochse' *näljis* Iness. Pl. von 'Hunger', *nülji* 1. Sing. Impf. von 'spucken', als Ausnahmen: *selittä* 'erklären', *jälis* Iness. Plur. von 'Spur'); Ojansuu: *hävil*, *nälisäs*, *nüli*, *süli*. Ebenso ist der Stand der Dinge in der heutigen Mundart von Rymättylä. Der Verf. hat in Kustavi das Wort *laamanni* 'Landrichter' nicht in der Gestalt *larman*, *lärman*, sondern als *läman* angetroffen. Die unassimilierten *sn*-Formen des 2. Partiz. Akt. der *s*-Verben scheinen vom Mundartgebiet Rauma bis nach Kustavi hinein bekannt zu sein. Verf. zeichnete in Kustavi folgende Formen auf: *karasn* 2. Partiz. Akt. von 'abhärten', *kusn* von 'pinkeln', *lavasn* von 'fegen', *nosn* von 'aufstehen', *päsⁿ* von 'entkommen, gelangen'. Das Wort *rasva* 'Fett' erscheint in Kustavi in den Gestalten *rasv*, *rasuv*, *rasu*, ähnlich wie im Mundartgebiet von Rauma. In der vom Verf. untersuchten Mundart steht heute im Prolativ die Vertretung des ursprünglichen *-n* vor einem mit Klusil anlautenden Wort (*läpitem päs* 'er kam durch', *siutten tais men* 'es scheint vorbei gegangen zu sein'). Die von Ojansuu in seiner Lautgeschichte erwähnte, durch den Einfluss schwedischer Phonetik entstandene Lautveränderung $\bar{a} > \varepsilon$ kann heute in der Mundart von Kustavi nicht mehr nachgewiesen werden.